

Ю. М. Костюк,

*Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка,
аспірант кафедри української мови
та методики її навчання*

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ НЕОЗАПОЗИЧЕННЯ У МОВІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ: ВАРІАНТНІСТЬ У СИНХРОНІЇ

У статті проаналізовано якісні та кількісні параметри варіантності суспільно-політичних неозапозичень в українській мові. З'ясовано причини появи паралельних графічних і фонематичних форм у синхронії, визначено відносну частотність уживання варіантів за допомогою платформи Google Trends. Схарактеризовано варіанти суспільно-політичних неозапозичень у соціонормативному аспекті.

Ключові слова: неозапозичення, суспільно-політична лексика, варіантність, частотність, мова ЗМІ, синхронія, Google Trends.

Лексична підсистема мови відкрита до постійного творення нових номінацій власними засобами, а також до контакту з іншими мовами та запозичення їх ресурсів. Обидва способи поповнення лексикону характерні і для суспільно-політичного пласту. Багатоманітність реалій соціального життя у різних країнах світу та глобалізаційні тенденції посилюють потік неозапозичень на кожному синхронному зрізі мовного розвитку. На початку ХХІ століття слова входять у мову інтенсивніше, ніж будь-коли і породжують велику кількість варіантів, що потребують дослідження і нормативної оцінки.

В українській лінгвістиці різні аспекти варіантності мовних засобів розглядали Н. Сологуб, О. Тараненко, В. Юносова, Т. Коць, В. Русанівський, І. Кузьма, І. Матвіяш, С. Єрмоленко, Л. Струганець, Б. Ажнюк, В. Сімонок, О. Радченко та інші. Суспільно-політичні запозичення були предметом досліджень І. Холявко, Л. Михайленко, Я. Снісаренко, О. Мороз. Однак розвідок, присвячених варіантності суспільно-політичних неозапозичень упродовж останнього п'ятиріччя, немає.

Мета дослідження – проаналізувати якісні та кількісні параметри варіантності суспільно-політичних неозапозичень в українській мові на синхронному зрізі 2013–2018 рр. Для цього необхідно зrealізувати такі **завдання**: 1) з'ясувати причини появи й

особливості варіантності суспільно-політичних неозапозичень у мові інтернет-видань; 2) визначити відносну частотність уживання варіантів у пошукових запитах українців за допомогою платформи Google Trends; 3) дати соціонормативну оцінку суспільно-політичним неозапозиченням. **Об'єктом** розвідки є запозичена суспільно-політична лексика, що увійшла в українську мову у період 2013–2018 рр. **Предмет** дослідження – варіантність неозапозичень у мові інтернет-ресурсів. Фактичний матеріал зібрано методом суцільної вибірки на основі публікацій національних і регіональних інтернет-ЗМІ, зокрема «Українська правда», «Тиждень», «Захід.нет» та ін. **Наукова новизна** дослідження полягає в тому, що проаналізовано пласт найновіших суспільно-політичних запозичень, а також уперше обґрунтовано можливість використання платформи Google Trends для вивчення лексичних інновацій та їх варіантності.

Варіанти – це паралельні форми існування мовної одиниці, що модифікують різні аспекти її вираження, але не порушують принципу її тотожності [8, с. 62]. Модифікації можуть зазнавати графічне вираження, фонемний чи морфемний склад, парадигма відмінювання тощо. Як зазначає Л. Струганець, варіантність слова – це водночас характерна ознака мови і надлишковість у парадигматиці мовної системи, зняття якої переважно відбувається через витіснення одного із варіантів, рідше – через диференціацію їх значень [7, с. 20].

Запозичені одиниці частіше, ніж внутрішньомовні новотвори, мають варіанти та потребують узгодження з нормами української літературної мови, що детермінує потребу вивчення цих лексем у соціонормативному аспекті. Упродовж досліджуваного періоду у мові інтернет-видань ми зафіксували більше 50 неозапозичених одиниць, з яких понад 30% функціонують у паралельних формах.

До причин варіантності запозиченої лексеми належать: 1) різні шляхи (наявність/відсутність мови-посередника) та принципи (транслітерація/транскрипція) процесу запозичення; 2) перебування на різних етапах асиміляції у мові-реципієнті; 3) неусталеність або порушення правописної норми в оформленні нових запозичень [1, с. 234]. Дослідники запозичень одноголосно стверджують, що на початку ХХІ століття спостерігаємо різнобій, хитання в графічному оформленні численних входжень [3; 6; 10]. У монографії «Літературна норма і мовна практика» С. Єрмоленко наводить переконливе пояснення такого явища: за правилами сучасного правопису іншомовні лексеми передають за принципом відтворення на письмі окремих звуків, яким відповідає певна літера, але у мовній практиці превалює цілісне звукове відтворення слова [4, с. 24]. У результаті маємо неврегульоване застосування транслітерування чи транскрибування для кожного окремого неозапозичення. У затвердженій Кабінетом Міністрів України новій редакції правопису вибір методів передання залишається довільним: «В українській, так само, як і в багатьох інших мовах, і транскрибування, яке передає звукову форму іншомовного слова, і транслітерування, яке відтворює його графічну форму, і комбіноване застосування цих підходів, і орфографічна адаптація слова були й залишаються природними й легітимними способами поповнення національного лексикону» [5, с. 5]. Проте у мовній системі довільність не дорівнює анархії. Аналізуючи суспільно-політичні неозапозичення за попередні п'ять років, ми виявили, що шляхом транслітерування здійснюються неозапозичення інтернаціонального характеру. Вони мають латинське чи грецьке походження або морфемну структуру: *експат*, *клетократ*, *меритократ*, *полігархія*, *прекаріат*, *технократ*. Таких запозичень небагато, і паралельних форм у них немає.

Збільшення кількості транскрибованих запозичень пов'язане з тим, що мовою інтернаціонального спілкування і, відповідно, найбільшим донором іншомовних

лексем, є англійська мова, для якої характерний традиційний, а не фонетичний правопис, а отже – розрив між написанням і вимовою. Наприклад, англ. *crowdfunding* – *краудфандинг* «практика фінансування проекту від безпосередніх споживачів майбутнього продукту», *streamer* – *стрімер* «людина, що веде пряму трансляцію у соцмережах», *fakewriter* – *фейкрайтер* «людина, яка пише неправдиві новини» тощо. Коли ж засвоєння англізмів відбувається одночасно двома способами, виникають фонематичні і графічні варіанти нових лексем.

Яскравим прикладом графічної та фонематичної варіантності запозичених з англійської мови лексем слугує термін *Brexit*, що означає «референдум щодо членства Великої Британії в ЄС, проведений 23 червня 2016 р., а також наступні дії уряду Великобританії щодо реалізації рішення про вихід країни з ЄС». Слово утворене надзвичайно продуктивним в англійській мові способом контамінації від *Britain* (*Британія*) + *exit* (*вихід*). В українських ЗМІ лексема спорадично з'являлася ще у 2015 році, але з проведенням референдуму і його несподіваним результатом для всього світового політикуму її частотність зросла у багато разів.

Найчастіше ця лексема функціонує в оригінальному вигляді як вкраплення: *Японія пригрозила вивести офіси своїх компаній із Великої Британії у разі Brexit* (tyzhden.ua, 04.09.2016). Таку тенденцію закріплює продуктивність моделі, оскільки через популістсько-націоналістичні настрої в Європі інші країни теж заговорили про вихід з Європейського Союзу. В мові українських інтернет-медіа натрапляємо на лексичні одиниці *Grexit*, *Nexit* і *Frexit* для номінації такого поняття у Греції, Нідерландах і Франції відповідно: *Вірогідність Grexit, тобто виходу цієї держави із зони євро, після референдуму значно зросла* (pravda.com.ua, 06.07.2015); *Парламент Нідерландів відкинув ідею Nexit* (tyzhden.ua, 29.06.2016); *Від Brexit до Frexit: зараз слушний час імпортувати демократію до нашої країни* (tyzhden.ua, 24.06.2016). І якщо наприкінці 2016 року лексеми *Brexit* і *Grexit* були включені до Оксфордського словника, то в Україні вони поки що не зафіксовані навіть у онлайн-словниках.

У мові інтернет-ЗМІ зафіксовано понад 10 варіантів транслітерації *Brexit* кирилицею: *Брекзит*, *Брексїт*, *Брексїт*, із написанням з великої й малої літери, з лапками і без: *Тереза Мей призначила учасника кампанії за Брексїт і колишнього міністра оборони Ліама Фокса міністром міжнародної торгівлі* (umoloda.kiev.ua, 15.07.2016); *Фіналізація торгової угоди між Британією та ЄС після брексїту може зайняти 10 років і все одно провалитися* (bbc.com/ukrainian, 15.12.2016); *Неназвану роботу, присвячену Брексїту, автор заримував із своїм же графіті, яке намалював на стіні табору біженців у Кале за два роки перед тим* (tyzhden.ua, 09.05.2017); *Парламент Британії схвалив запуск «брексїту»* (unian.ua, 14.03.2017). Як бачимо, правопис лексеми не уніфікований, але вона вже засвоєна українською мовою й відмінюється як іменник чоловічого роду II відміни твердої групи.

Як зазначає Т. Коць, не достатньо досліджувати варіантність шляхом встановлення статичних зв'язків між мовними одиницями, важливо також визначити функціонально-динамічні зміни варіювання [3, с. 67]. Сучасні інформаційні технології дозволяють простежити частоту використання варіантів лексеми навіть у синхронному зрізі. У лінгвістичному дослідженні можна використати навіть загальнодоступні неспеціалізовані платформи, як-от інструмент для аналізу популярних пошукових запитів Google Trends.

Розглядаючи можливість залучення ресурсів Google для потреб корпусної лінгвістики, німецький мовознавець С. Дімер акцентував на тому, що мовні інновації відбиваються у них миттєво, на ранніх стадіях і не внормовані. У цьому унікальність

інтернет-комунікації [11]. Натрапивши на незнайому лексему, природно шукати її значення. Для корпусної лінгвістики перешкодою стає відсутність точних чисел: Google Trends не надає інформацію про абсолютну кількість запитів, а пропонує узагальнені дані у вигляді шкали 0–100, де 100 – це найбільша кількість запитів за одиницю часу. Враховуючи, що 63% українців систематично користуються Інтернетом [2], і 82% з них відвідують домен google.com [9], то пошукові запити дають змогу побачити відносну частотність уживання різних варіантів неозапозичень.

Оскільки платформа не розрізняє велику/малу літеру, лапки та інші символи, проаналізуємо фонематичні варіанти неозапозичення. Рис. 1 демонструє, що протягом 2016–2018 рр. у пошукових запитах користувачів Google в Україні абсолютно домінує оригінальний варіант *Brexit* (найвищий графік). Це збігається із редакційною політикою більшості досліджуваних інтернет-видань, які вживають термін як вкраплення. Окрім цього, пік графіка відображає момент входження неозапозичення в українську мову – 19–25 червня 2016 р., коли референдум пройшов і набув розголосу у світі. Звузивши часові рамки, можна навіть з’ясувати точний момент появи лексичної інновації.

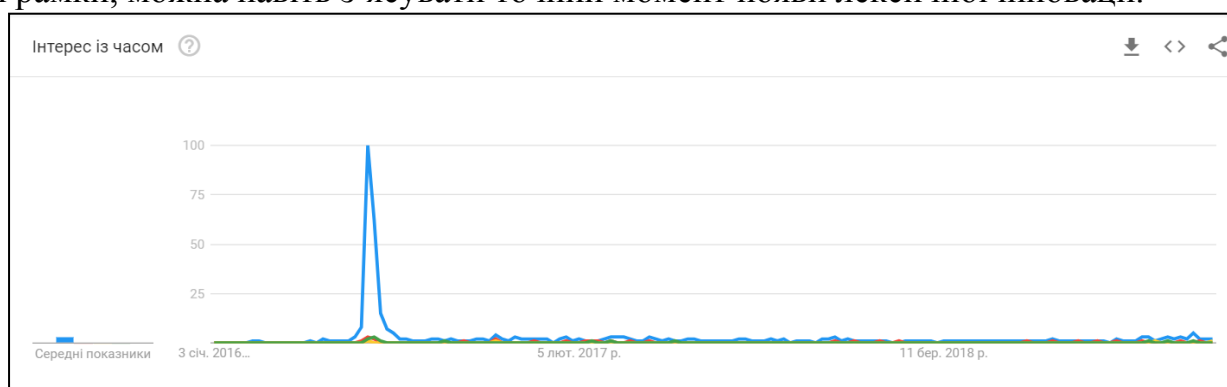

Рис. 1. Частотність пошукових запитів «Brexit», «Брекзит», «Брекзіт», «Брексіт» користувачів Google в Україні за період 01.01.2016 – 31.12.2018 рр. (джерело: Google Trends)

Серед трьох транслітерованих і транскрибованих варіантів, які залишилися, майже однакова частота в пошукових запитах українців «Брекзит» і «Брексіт» (темний і світлий графіки відповідно на Рис. 2). Ми вважаємо, що перший відповідає чинному правопису і традиції передавання буквосполучення *-exi-* українською мовою (наприклад, *exit poll* – *екзитпол*, *existentialism* – *екзистенціалізм* тощо). Серед інтернет-видань варіант *брекзит* послідовно використовує у публікаціях агенція «ВВС Україна».

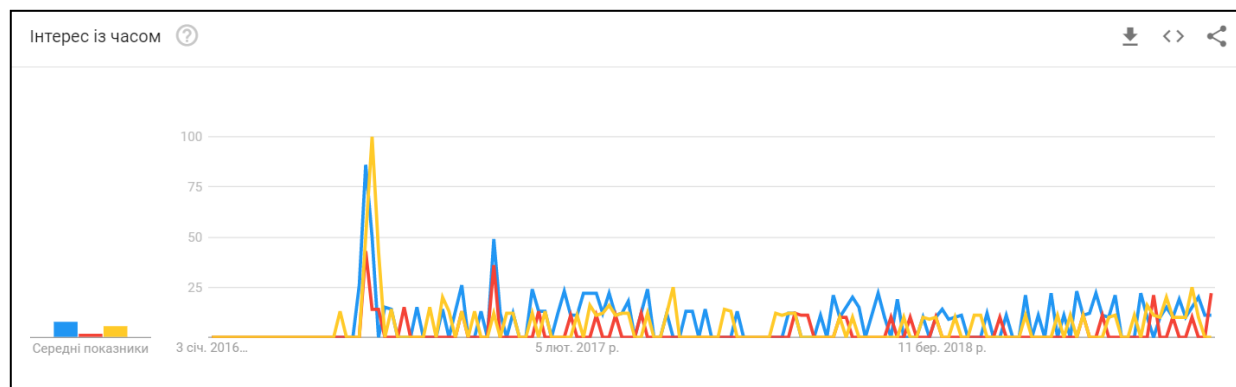

Рис. 2. Частотність пошукових запитів «Брекзит», «Брекзіт», «Брексіт» користувачів Google в Україні

за період 01.01.2016 – 31.12.2018 рр. (джерело: Google Trends)

Інші суспільно-політичні неозапозичення демонструють меншу фонематичну варіативність, найчастіше утворюючи пару «транслітерований варіант – транскрибований варіант». Яскравий приклад: *фандрайзинг – фандрейзинг* (англ. – *fundraising*), що означає пошук ресурсів, найчастіше фінансових, для реалізації ініціативи чи проекту. Наприклад, **Фандрайзинг: топ-10 помилок шукачів коштів для своїх проектів** (заголовок) (pravda.com.ua, 18.03.16); **Щось є шанс порятувати за грантові гроші, на реставрацію чогось можна провести фандрейзинг, але все одно зберегти національне надбання без участі держави надзвичайно важко** (tyzhden.ua, 04.01.16). Обидва варіанти активно уживаються у мові українських інтернет-видань і вже утворили паралельні ланцюжки похідних слів (*фандрайзер – фандрейзер, фандрайзинговий – фандрейзинговий, фандрайзити – фандрейзити, нафандрайзити – нафандрейзити*): **Деякий час була там одночасно президентом, фандрайзером та оператором колл-центру** (pravda.com.ua, 09.10.17); **Саме тому наші фандрейзингові ініціативи спрямовані на українську аудиторію, а не на боротьбу за гранти** (24tv.ua, 05.05.18); **Ви згадали, що вам вдавалося фандрайзити спочатку менші суми, а потім і більші** (hromadske.radio, 03.07.16); **Вреїті-реїт, усе, на що спромігся Трамп — це позичити на кампанію 10 мільйонів, і то за умови, що ці гроші йому повернуть одразу, як зможуть нафандрейзити цю суму** (zaxid.net, 07.07.18).

Попри те що варіант *фандрайзинг* переважає у пошукових запитах (рис. 3), його транскрибований конкурент відповідає принципу відтворення дифтонга [ei] у запозиченнях і має більші шанси стати кодифікованим.

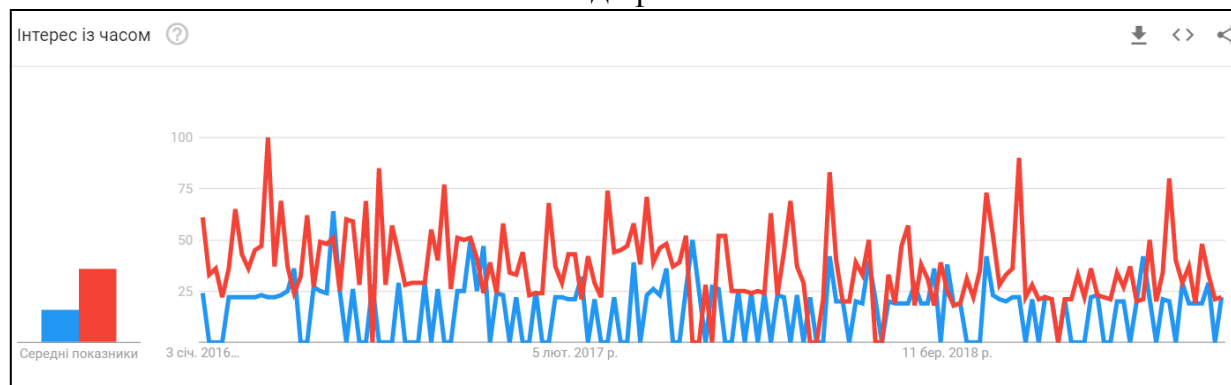

Рис. 3. Частотність пошукових запитів «Фандрейзинг», «Фандрайзинг» користувачів Google в Україні за період 01.01.2016 – 31.12.2018 рр. (джерело: Google Trends)

Функціонує пара варіантів суспільно-політичного неозапозичення, у якому початкова літера *e* передає фонему [i]: *естеблішмент – істеблішмент* (англ. *establishment* – еліта, привілейований клас). У мові інтернет-ЗМІ переважає транскрибований варіант: **Луганський істеблішмент зазвичай асоціюють із Олександром Єфремовим, лідером фракції Партії регіонів** (tyzhden.ua, 04.04.14); **Саме тому боротьба за вплив на телеканали в період електоральних змагань стала класикою для українського істеблішменту** (pravda.com.ua, 16.10.18). Уживання форми *естеблішмент* спорадичне: **Не менш важливим чинником протестів було незадоволення іспанців політичним естеблішментом країни та неспроможністю політиків вирішувати соціальні та економічні проблеми** (pravda.com.ua, 29.07.14). Транскрибований варіант однозначно домінує в пошукових запитах українців (рис. 4) і

практично утвердився. Однак, залишаються сумніви щодо доцільності входження цього неозапозичення в українську мову, де відповідне поняття не просто існує, а має синоніми: *еліта*, *верхівка*.

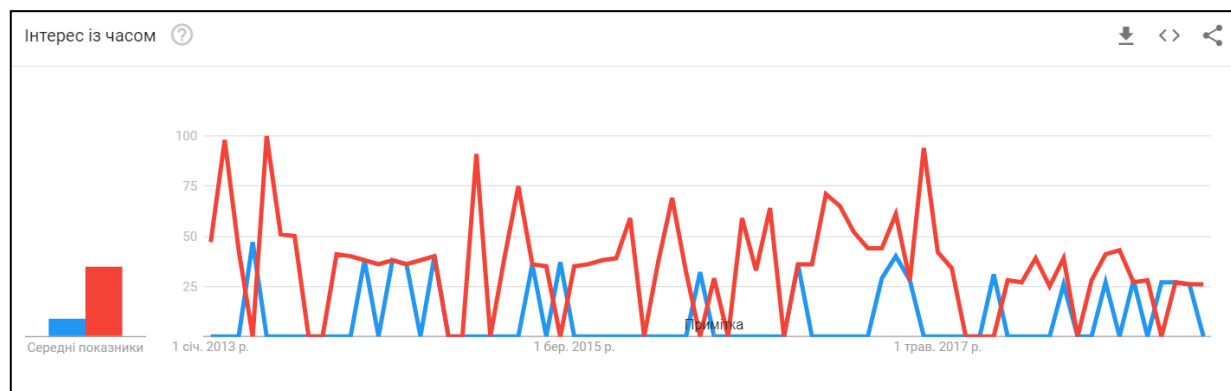

Рис. 4. Частотність пошукових запитів «Естеблїшмент», «Істеблїшмент» користувачів Google в Україні за період 01.01.2013 – 31.12.2018 рр. (джерело: Google Trends)

Серед графічних варіантів показовим є слово, яке ввійшло в українську мову в 2016 році і досі демонструє неуніфіковане написання в інтернет-публіцистиці, – *постправа* (англ. – *post-truth*). Цей термін існував у філософських працях з 90-х років ХХ століття. Він позначає домінування емоційної складової інформації над об’єктивними фактами. Не дивно, що на фоні Брекзиту, президентських виборів у США та зростання симпатій до правих популістських рухів у країнах ЄС *постправа* стала словом 2016 року за версією Оксфордського словника. В аналізованих текстах ми виявили написання цього іменника разом (що відповідає чинним нормам) і через дефіс (припускаємо, що автори копіювали дефіс з англійського слова): *Коли кількість перемагає якість у світі новин і водночас **постправа** стає своєрідною нормою в політиці, чи не означає це, що разом зі здатністю до критичних суджень ми втрачаємо свободу?* (tyzhden.ua, 04.12.2016); ***Пост-правду**, зрештою, вирощують наші уявлення одне про одного, сформовані необ’єктивним знанням чи психологічною дистанцією, яку виявляють між собою різні соціальні групи* (pravda.com.ua, 30.12.2016).

Отже, більше 30% відсотків суспільно-політичних неозапозичень за період 2013–2018 рр. демонструють неуніфіковане вживання у мові інтернет-видань. Графічна і фонематична варіантність виникає внаслідок паралельного входження лексеми шляхом транслітерації і транскрибування або неусталеної традиції передавання певних буквсполучень. Якщо транслітерація продуктивна для інтернаціональних запозичень з латинським чи грецьким походженням або морфемною структурою, то для засвоєння англїзмів краще підходить транскрибування. Аналіз мови інтернет-ЗМІ і пошукових запитів українців демонструє інтенсивну варіантність на синхронному зрізі, однак частина суспільно-політичних неозапозичень має українські відповідники. Постає проблема доцільності використання таких лексичних одиниць у літературній мові.

Література

1. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Клименко, Є. Карпіловська, Л. Кислюк. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
2. Дослідження інтернет-проникнення в Україні, III квартал 2018 року: дані проекту Opinion Software Media компанії InMind. URL:

https://inau.ua/sites/default/files/file/1811/dani_ustanovchyh_doslidzhen_iii_kvartal_2018_0.pdf (дата звернення: 15.05.2019).

3. Коць Т. Українське слово в пресі кінця XIX – початку XXI ст.: динаміка літературної норми. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 428 с.

4. Літературна норма і мовна практика: монографія / С. Єрмоленко, С. Бибики, Т. Коць та ін.; за ред. С. Єрмоленко. Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. 320 с.

5. Нова редакція українського правопису. Повний текст. Інститут мовознавства ім. О. Потебні. URL: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf) (дата звернення: 25.05.2019).

6. Снісаренко Я. Суспільно-політична лексика у структурно-семантичному аспекті: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.15. Одеса, 2012. 21 с.

7. Струганець Л. Динаміка лексичних норм української літературної мови XX століття. Тернопіль: Астон, 2002. 352 с.

8. Тараненко О. Варіанти. Українська мова: Енциклопедія / редкол.: В. Русанівський, О. Тараненко, М. Заблук та ін. Київ: Вид-во «Українська Енциклопедія» ім. М. Бажана, 2004. С. 62–63.

9. ТОП-25 сайтів у грудні 2018: дані проекту Opinion Software Media компанії InMind. URL: https://inau.ua/sites/default/files/file/1901/presentation_osm_december_2018.pdf (дата звернення: 15.05.2019).

10. Ясинецька Н. Структурно-семантичні особливості функціонування новітніх англійзмів в українській мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Донецьк, 2014. 19 с.

11. Diemer S. Corpus linguistics with Google? *Proceedings of ISLE 2*. Boston, 2011. URL: <https://www.bu.edu/isle/files/2012/01/Stefan-Diemer-Corpus-Linguistics-with-Google.pdf> (дата звернення: 15.05.2019).

References

1. Klymenko, T., Karpilovska, Ye., Kyslyuk, L. (2008), *Dynamic Processes in Modern Ukrainian Vocabulary [Dynamichni procesy v suchasnomu ukrayinskomu leksykonі]*, Vydavnychyj dim Dmytra Burago, Kyiv, 336 p.

2. *Research of Internet Spreading in Ukraine, 2018: Data of Opinion Software Media project by InMind [Doslidzhennya internet-pronyknennya v Ukrayini, III kvartal 2018 roku: dani proektu Opinion Software Media kompaniyi InMind]*. URL: https://inau.ua/sites/default/files/file/1811/dani_ustanovchyh_doslidzhen_iii_kvartal_2018_0.pdf (Accessed: 15.05.2019).

3. Kots, T. (2018), *Ukrainian Word in Media in the End of 19th – Beginning of 21st Centuries: Literary Norm Dynamics [Ukrayinske slovo v presi kincyа XIX – pochatku XX st.: dynamika literaturnoyi normy]*, Vydavnychyj dim Dmytra Burago, Kyiv, 428 p.

4. Yermolenko, S., Bybyk, S., Kots, T., et al. (2013), *Literary Norm and Speech Practice [Literaturna norma i movna praktyka]*, TOV «Vydavnyctvo «Aspekt-Poligraf», Nizhyn, 320 p.

5. *New Edition of Ukrainian Orthography. Full Text. [Nova redakciya ukrayinskogo pravopysu. Povnyj tekst]*, URL: [http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20\(2019\).pdf](http://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.%20pravopys%20(2019).pdf) (Accessed: 25.05.2019).

6. Snisarenko, Y. (2012), *Socio-political vocabulary in structural and semantic aspects: PhD thesis* [*Suspilno-politychna leksyka u strukturno-semantychnomu aspekti: avtoref. dys... kand. filol. nauk*], Odesa, 21 p.

7. Struhanets, L. (2002), *Dynamics of lexical norms of Ukrainian Literary Language in 20th Century* [*Dynamika leksychnych norm ukrayinskoyi literaturnoyi movy XX stolittya*], Aston, Ternopil. 352 p.

8. Taranenko, O. (2004), *Varianty* [Variants]. In: *Ukrainian Language. Encyclopedia* [*Ukrayinska mova: Encyklopediya*], Kyiv, pp. 62–63.

9. *TOP-25 Sites in December, 2018: Data of Opinion Software Media project by InMind* [*TOP-25 sajtiv u grudni 2018: dani proektu Opinion Software Media kompaniyi InMind*], URL: https://inau.ua/sites/default/files/file/1901/presentation_osm_december_2018.pdf (Accessed: 15.05.2019).

10. Yasynetska, N. (2014), *Structural and Semantic Peculiarities of New English Borrowings in the Ukrainian Language: PhD Thesis* [*Strukturno-semantychni osoblyvosti funkcionuvannya novitnich anglizmiv v ukrayinskij movi: avtoref. dys. ... kand. filol. nauk*], Donetsk, 19 p.

11. Diemer, S. (2011). *Corpus linguistics with Google?* Proceedings of ISLE 2, Boston.

Ю. М. Костюк,

*Тернопольский национальный педагогический университет им. В. Гнатюка,
кафедра украинского языка и методики его обучения*

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ НЕОЗАИМСТВОВАНИЯ В ЯЗЫКЕ ИНТЕРНЕТ-ИЗДАНИЙ: ВАРИАНТНОСТЬ В СИНХРОНИИ

В статье проанализированы качественные и количественные параметры вариантности общественно-политических неозаимствований в украинском языке. Выяснены причины появления параллельных графических и фонематических форм в синхронии, определена относительная частотность употребления вариантов с помощью платформы Google Trends. Охарактеризованы варианты общественно-политических неозаимствований в соционормативном аспекте.

Ключевые слова: неозаимствования, общественно-политическая лексика, вариантность, частотность, язык СМИ, синхрония, Google Trends.

Yu. M. Kostiuk,
*Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University,
Department of Ukrainian Language
and Teaching Methods*

NEW SOCIO-POLITICAL LOANWORDS IN INTERNET-MEDIA: VARIANTS IN SYNCHRONY

The article analyzes qualitative and quantitative peculiarities of new socio-political loanwords variants in the Ukrainian language. It sheds the light onto reasons of phonemic and graphic variations of borrowings and their use in Ukrainian internet media in 2013–2018.

Since socio-political vocabulary partly represents phenomena from foreign countries, it is exposed to continuous flow of borrowings. Loanwords are more likely to have variants and need to be harmonized with the literary norms of Ukrainian. We recorded more than 50 new borrowed units, and more than 30% of them function in parallel forms. The main reason of the variation is non-regulated use of numerous ways to convey unit form by means of Cyrillic alphabet and Ukrainian phonemes, especially transliteration and transcription. There are more than 10 variants of adapted lexeme *Brexit* which differ in letters, capitalization/non-capitalization, and use of quotation marks. Although Google Trends does not provide clear figures, the author demonstrates relative frequency of using variants in search queries by Ukrainians. In most cases, dominating variant is the one that better suits to the lingual system and should become a literary norm.

Graphic variations of socio-political loanwords occur in the language of Ukrainian media when authors mechanically copy graphic peculiarities from the source language. Since English as a main source language of modern socio-political borrowings is characterized by spelling irregularities, transcription should be the only way of new loanwords customization into the Ukrainian language. At the same time, transliteration continues to be an appropriate way for international borrowings with Latin or Greek structure. Results of the research demand to address the issue of overuse new loanwords which have synonyms in the Ukrainian literary language.

Key words: new loanwords, socio-political vocabulary, variants, frequency, language of media, synchrony, Google Trends.